

الهدایة الکبری (کتاب)

این کتاب درباره زندگی و کرامت چهارده معصوم به وسیله حسین بن حمدان خصیبی (م ۳۴۶) نوشته شده است.

فهرست مندرجات

۱ - محتوای کتاب

۲ - نقد کتاب مذکور

۳ - منبع

محتوای کتاب

مطالب تاریخی کتاب حاضر به شیوه حدیثی بیان شده و مؤلف سلسله اسناد خود را بیان کرده است. ابواب ۱۴ گانه کتاب به اعتبار ۱۴ معصوم تنظیم شده و هر باب به دو قسمت اصلی تقسیم می‌شود: قسمت اول کلیاتی درباره تاریخ هر معصوم از احوال شخصی است و قسمت دوم به ذکر روایت مختلف با ذکر سلسله اسناد مشخص می‌پردازد که غالب اسناد به ائمه منتهی می‌شود و در آنها معجزات و کرامت هر معصوم شامل تعیین مصداق علم غیب او، تصرف او در نظام تکوین همچون زنده کردن مردگان و طی الارض خود و یا با همراهی اصحابش و نیز سخن گفتن به زبانهای گوناگون و نیز سخن گفتن با حیوانات، نباتات و جمادات آنها ذکر می‌شود. حجم مطالب درباره هر معصوم متفاوت است چنانکه درباره امام دوازدهم حجم بیشتری اختصاص داده شده است. ذکر روایاتی درباره رجعت، به ویژه روایت مفصل [مفضل بن عمر](#) از [امام صادق](#) علیه‌السلام است. پانزدهمین بخش کتاب که در نسخه چاپی حذف شده است، درباره ابواب دوازده گانه ائمه علیهم‌السلام می‌باشد. از مطالب ارزشمند این کتاب، ذکر تفصیلی دیدگاهها و اعمال باران [فار س بن حاتم قر وینی](#) که در کمتر کتب رجالی و تاریخی شیعه یافت می‌شود، وضعیت [جمعه](#) شیعی بعد از وفات [امام عسکری](#) علیه‌السلام و فعالیتهای جعفر کذاب است.

نقد کتاب مذکور

در خصوص این کتاب از قدیم اظهار نظرهای شدیدی نسبت به محتوای وجود داشته، آن را غیر معتبر و غلو آمیز دانسته و برخی آن را از کتب [فرقه نصیری](#) می‌دانند. در عین حال کتاب حاضر جایگاه مناسبی در میان آثار بعدی امامیه یافته و از آن نقل کرده‌اند. در سال‌های اخیر مقاله‌ای از آقای نعمت الله صفری در نقد این اثر منتشر شده (مجله طلوع، ش ۱۶) که آن را از آثار مؤثر در شیعه امامیه و برگرفته از روایت غالبان دانسته و می‌نویسد: به نظر می‌رسد انتشار این روایت می‌تواند بیشترین اثر را در معرفی چهره‌های مشوه از تاریخ تشیع و به دنبال آن انزجار عمومی مسلمانان از این مکتب تابناک که با جان فشانیه‌های ائمه معصومین علیهم‌السلام بر جای مانده داشته باشد. نقد این مقاله نیز در شماره‌های بعدی این مجله وجود دارد و نویسنده می‌گوید: فهرست نویسن، کتاب الهدایه الکبری را در ردیف آثار خصیبی نیاورده‌اند بلکه وی کتاب الهدایه داشته و احتمالاً مطالبی بر آن افزوده شده است.

منبع

نرم افزار جامع الاحادیث، مرکز تحقیقات کامپیوتری علوم اسلامی.

رده‌های این صفحه: [کتاب شناسی](#) | [کتاب شناسی امامت](#) | [کتاب حدیثی شیعه](#) | [کتاب کلامی شیعه](#)